

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 613. Quinam ob defectum corporis prohibeantur testari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

fit irrita, etsi heredem vel aliqua legata scripserit vel pronunciauerit. S. i. h. ad rubr. cod. qui testam. fac. poss. n. 15. Manz. de testam. tit. 2. à n. 54. Reiffenst b. i. n. 286. dicens communem. Arg. L. furiosum, quumvstamen testamentum coeptum valeat quò ad ea, quæ in eo ante furorem disposita ad pias causas. Taliter autem absolutum ante furorem valebit, licet in furore mox subsecuto illud ruperit, cancellauerit aut incidit testator. Muller. l. c. juxta L. ult. ff. de in ius. rapt. irrit. junct. L. 1. per tot. ff. de his qui testam. De cetero, sicut dum non constat, aliquem fuisse antecederet furiosum, adeoque id asserenti probandum, non præsumitur tempore conditi testamenti furiosus fuisse, aut non nisi brevi aliquo tempore, puta, ad dies aliquot; ita, dum constat aliquem fuisse amentem, nec constat habuisse lucida intervalla, præsumitur furiosus, si furor duravit longo tempore, puta, per annum; cum morbus furoris sit naturâ suâ perpetuus, insanabilis, & si quæ habeat lucida intervalla, ea sint per accidens & consequenter probanda. ita Sanch. de matrim. L. 1. d. 8. n. 17. Menoch. L. 6. præsump. 44. n. 2. & 7. junct. præsump. 45. n. 64. Dum verò controvertitur de testamenti valore, quod fecit ægrotus in morbo passus delirium, poterunt communiter Notarius & testes testamentarii testari, num ægrotus in aliis materiis tum temporis sanam mentem ostenderit. Lugo. cit. n. 63. Tertiò tales sunt ebrii, si tanta sit ebrietas tempore conditi testamenti, quæ mentis exilium inducat. c. 14. de honest. Cler. Lauterb. §. 17. Muller. l. c. lit. d. cum Welenb. ad §. 1. Inst. quib. non est permiss. fac. testam. n. 1. & communi. ita etiam, ut non sufficiat remissâ crapulâ dicti testamenti ratificatio; sed de novo condi debeat; cum voluntas (quæ in tali ebrio carente ratione non est) adesse debeat tempore adhibitarum solennitatum testamentariarum. Lauterb. l. c. aliud statuendum esse dicens de ebrioso, contracto ex usu potandi habitu, non penitus destituito usu rationis. Huc quoque referri possunt irati ita, ut vehementia iræ de statu mentis testatorem dejiciat; cum talis ira sit species furoris, & ab eo tantum tempore differat. Lauterb. l. c. Quin & quò ad melancholicos probè inquirendum à Notario in gradus illius, monet cum Stryck. tr. de cantel. testam. c. 3. §. 23. & 24. Lauterb. l. c.

Quæst. 613. Quinam & qualiter ob defectum corporis prohibeantur testari.

I. R Esp. Primò tales sunt, qui à natura seu nati sunt surdi & muti simul juxta expressum textum. L. discretis. c. qui testam. fac. poss. §. 3. Inst. quib. non est permiss. fac. testam. Mutus siquidem non potest voluntatem suam ore proferre, neque testes togare; & cum simul sit surdus, testes sibi testimonium perhibentes audire nequit; quorum utrumque tamen à testatore fieri debet juxta §. 1. Inst. de milit. testam. L. 21. qui testam. fac. poss. Sed neque literas addicere, & ita manu propria testari. Unde & olim & hodie Jure civili illis prohibitum testari. Muller. l. c. lit. e. & consequenter nec codicillos, legata & fideicommissa facere. de Lugo. l. c. n. 68. Muller. l. c. cum qui testari nequit, nec codicillos facere possit. L. 6. §. 3. l. 8. §. 2. de jur. codicill. Sed neque testari possunt inter liberos, neque ad pias causas. Muller. l. c. Neque, ut Idem, ex concessione etiam summi Principis testari potest; cum Princeps naturalem defectum supplere non possit, sed solum quæ sunt juris positivi. His non obstante. L. si mutus. qui testam. fac. poss. cum ea non loquatur de mutò &

simul surdo nato, sed de mutò vel surdo tantum. Dicitur autem primò: qui à natura vel nativitate summi & surdis: qui enim in decursu vitæ per accidens ex morbo facti sunt surdi & muti, facere possunt tam testamentum quam legata & fideicommissa, si scribere norunt, & voluntatem suam scripto declarare. de Lugo. l. c. Pirh. b. i. n. 25. Lauterb. l. c. §. 27. Muller. l. c. idque etiam citra à Principe obtentam licentiam, quod sine ea olim non poterant juxta L. discretis. Muller. l. c. Secus, si scribere nesciant; siquidem nutu & signis testari prohibitum. Arg. cit. l. discretis. Lauterb. l. c. Muller. ad ff. qui testam. fac. poss. th. 6. lit. e. hinc male sensisse dicens. Farinac. de testib. q. 61. n. 46. dum ait, posse surdum & mutum intellectum habentem signis & nutu testari per cit. l. discretis. cum ea contrarium probet, possunt tamen in eo casu facere codicillos, legata & fideicommissa; cum ea nutu facta valeant. ita in hoc casu fallit regula: qui nequit facere testamenta, nequit etiam codicillos facere. de Lugo. cit. n. 68. cum Molin. d. 136. Dicitur secundò: mutis & surdis simul: nam qui tantum est mutus, sive à nativitate, sive casu, adhuc testari potest, si scribere sciat, secus, si nesciat. uti etiam, si tantum surdus est, etsi scribere nesciat; quia adhuc ore tenus testari potest; pro ut dicta disjunctio admittitur cit. l. discretis. de Lugo Pirh. Lauterb. Muller. l. c. Porro quæ hic dicta de mutò, intelligenda etiam de balbutiente. modo adhuc intelligi possit, quid dicat; secus enim est, si loco vocum sonum aliquem emitat, qui propriam significationem non habet, ita ut à testibus intelligi nequeat uti etiam, quæ dicta à surdo, intelligenda non sunt de sudastro, seu qui solum graviter audit, sed de eo, qui nihil audit. juxta ea, quæ habentur. L. discretis. c. de testam. l. 15. c. eod. §. 3. Inst. quib. non est permiss.

2. Resp. Secundò: quod attinet ad cæcos, sive à natura, sive ex accidente tales, possunt hi condere testamentum, sed non nisi nuncupativum. L. hac consultissima. quia tamen eorum testamenta maxime fraudibus & insidiis obnoxia, in cit. L. certa ejus condendi forma præscribitur, quam servandam quoque jussit Constitutio Imperialis de anno 1512. & hodie adhuc est in viridi observantia, teste Muller. cit. th. 6. lit. c. eaque non observatâ, testamentum ne quidem per clausulam codicillarem sustineri potest Lauterb. in ff. qui testam. fac. poss. §. 38. sunt autem solennitates sequentes. Primò ut præter septem testes adhibeatur Notarius, ut testamentum coram testibus illis ore tenus enunciatum, expresso nomine hæredis sub dignitate hæredis, conscribat, inscriptisque etiam eidem instrumento testium nominibus, ut Muller. l. c. juxta Novell. 41. c. 1. in fin. vel, si Notarius haberi nequit, testis octavus requiritur, qui munus Notarii obeat. Lauterb. Muller. l. c. juxta cit. L. hac consultissima. Secundò, ut Notarius & testes quoque sua nomina subscribant, apponantque sigillum suum. Et hæc, ubi cæcus coram testibus privatis condit testamentum; secus enim est, ubi voluntatem suam ultimam ordinat publicè apud acta, vel coram Principe, ubi octavus testis non requiritur, nec dicta subscriptiones. de quo vide dicta supra. cessant quoque dictæ solennitates requisitæ à Jure civili & sufficiunt duo solum testes in testamento condito à patre cæco inter liberos. Clar. §. testamentum. q. 17. Secundum quòd à nobis dictum supra. ubi etiam, qualiter cæcus a causis pias disponere possit.

De ceterò indubitati juris est, nullam aliam imbecillitatem corporis impedire factionem testamenti.

L. 3. c. qui testam. fac. poss. Menoch. de arb. cent. 1. c. 97. Fachin. controu. L. 10. c. 17. Muller. l. c. lit. n. quin & semineces & semianimes testamentum condere possunt modo adhuc loquantur, & intelligi possint. L. 15. §. 29. c. de testam. & ibidem. Jason. num. 3. Mascard. concl. 1360. n. 12. Mantic. de coniect. ult. vol. l. 2. tit. 6. n. 12. Patif. vol. 1. conf. 13. n. 56. Muller. cum plurimis à se citatis.

Quæst. 614. Quinam de jure natura capaces testari prohibeantur lege civili vel canonica testari ob defectum ætatis.

R Esp. Primò: tales sunt impuberes, hoc est masculi ante annum ætatis 14. femine ante annum 12. completum (ita tamen ut ahus ultimus pro completo habeatur ultimâ illius die inchoatâ. L. 5. ff. qui testam. fac. poss. et si aliâs inodiosis, v. g. præscriptionibus, aliisque cedentibus in præjudicium tertii tempus præscriptum non nisi ultimo momento compleatur. de Lugo l. c. n. 64. Muller. l. c. lit. y.) & ita habet communis juxta expressos textus L. si frater. c. qui testam. fac. poss. L. aqua etate. ff. eod. §. præterea Inst. quib. non est permissi. ex ea ratione, quod instabile, imbecille & imperfectum adhuc, adeoque insufficientis ad condenda testamenta judicium haberent, & hoc Imperator intellexit, dum §. 1. Inst. h. t. dicit, illos nullum habere judicium, & non quod careant omni judicio. Itaut etiam testamentum factum ab impubere cum autoritate tutoris non valeat; cum ultima voluntas pendere non debeat ab alieno arbitrio. Arg. L. 32. ff. de hered. Inst. Sichard. ad rubr. c. qui testam. fac. poss. n. 6. Manz. de testam. tit. 2. n. 55. Richt. ad L. 4. c. h. t. n. 25. Lauterb. l. c. §. 19. Muller. l. c. lit. ß. Sed neque tempore pestis factum valet; cum jura in omni testamento pubertatem requirant. Muller. l. c. Lauterb. §. 19. cum Fabro, Mevio, Carpz. &c. Neque etiam factum ab impubere, et si sit miles. L. ult. c. de testam. milit. de Lugo cit. n. 64. Muller. l. c. Neque factum ad pias causas. Arg. c. licet. de sepult. in 6. Lugo. Lauterb. l. c. Reulner. de testam. c. 5. n. 32. Unde jam etiam factum ab impubere, si postmodum ab eodem facto pubere, ratificatum fuerit, aut eo decedente ut pubere, non subsistit. §. 1. Inst. quib. non est permissi. quia necesse est testatorem tempore facti testamenti fuisse puberem. L. 2. ff. qui testam. fac. poss. & quia, quod ab initio est nullum, tractu temporis non convalescit. Reg. 18. de R. 7. in 6. L. 29. ff. de R. 7. Er hæc, etiam si impubes insigni prudentiâ polleret; cum ad rarò contingentia jus non applicetur. Lauterb. l. c. Potest nihilominus impubes pubertati proximus ex indulgentia & concessione Principis testari; cum prohibitio illa testandi ante pubertatem sit de jure humano ad vitandas lites, de Lugo l. c. remittens ad Molin. d. 136. & Vasq. de testam. c. 9. §. 1. du. 8. & Lauterb. l. c. remittens ad Stryck.

2. Resp. Secundò: contrarium dicendum de minoribus 25. annis quâ talibus; hos enim testari posse sine curatore, non tantum coram Judice quod certum esse videtur; cum ex hoc judiciali testamento læsio aliqua timenda non sit, propter quam aliâs consensus curatoris requiritur, sed & sine illius auctoritate; quia illud, quandocumque placuerit, revocare licet. Muller. l. c. lit. d. idem dicens ob eandem rationem de mulieribus. quin & illud facere possunt contra curatoris consensum, ut absolute pronunciant Gail. L. 2. obs. 96. n. 8. Lauterb. l. c. §. 20 juxta L. 20. §. 1. ff. §. L. 4. c. qui testam. fac. poss. juncta L. 20. ff. de liber. leg.

R. P. Leur. 7mo. Can. Lib. III.

Quæst. 615. Quid in hoc sit circa filium familias.

R Esp. Primò: filiusfamilias pubes, sub patria potestate constitutus, etiam cum consensu patris testari nequit, saltem ad causas profanas, de bonis adventitiis, etiam si ad eum spectarent pleno jure, ita ut pater in iis non habeat usufructum (qualia sunt, quæ dantur vel relinquuntur filio ea conditione, ne eorum fructus ad patrem deveniant; item quæ filiusfamilias acquirit, succedendo unâ cum patre & matre in bonis defuncti fratris vel sororis, auct. acceptis, & auct. c. de bonis, quæ liberis) ita juxta textus expressos simul junctos, præ Inst. quib. non est permissi. l. 6. ff. qui test. fac. l. penult. §. ult. c. eod. tenent gl. in l. qui in potestate ff. de test. v. nihil magis. Clar. §. testamentum. q. 18. num. 2. citatis Alex. in L. senium. c. qui testam. fac. num. 6. Jason. L. fin. c. de inoff. testam. n. 2. testantibus de communi. item Lugo. l. c. n. 67. Pirh. h. t. n. 25; Reiffenst. n. 295. & apud hunc Haunold. de 7. §. 7. er. 6. c. 4. testans de communi Theologorum & Juristarum. Non quidem propter interesse patris; sed quia lex non approbat personam filiusfamilias tantquam legitimam ad condendum testamentum quod ad dicta bona; adeoque consensus patris non sufficit ad tollendam hanc illegitimitatem inductam à lege. ita Clarus. l. c. num. 1. Ratio autem, cur ita lex disposuerit, redditur communiter ab AA. teste Claro: quod testamentum pendere non debeat ab alieno arbitrio; verum pati eam multas difficultates ait Idem.

2. Extenditur responsio primò juxta probabiliorum, ita ut filiusfamilias Clericus, et si liberè testari possit de bonis adventitiis obvenientibus ei post clericatum, et si vivat sub patria potestate juxta. L. 32. c. de Episcop. & Cler. tamen de iis habitis ante Clericatum testari nequeat. de Lugo. l. c. cum Molin. Covar. Navar. Secundò, ut filia, quæ est in patris potestate, etiam de dote sua adventitia testari nequeat. Clar. cit. q. 18. n. 3. citans Alex. in cit. l. senium. num. 3. Tertiò, ut testamentum, quod fecit filius patre capto ab hostibus, interim sit nullum; eò quod propter reditum patris fingatur filius semper fuisse in patris potestate. Clar. l. c. n. 5. cum gl. in L. fin. §. ita tamen c. de sentent. passio. v. Rata. dicens communem. Limitatur è contra primò; ita ut si filiusfamilias de salario, quod, dum advocatus est, percipit à clientibus, etiam si sit in patris potestate, liberè testari potest; cum reputetur peculium quasi castrense. Clar. l. c. n. 7. cum Jason. in L. fin. cod. de inoff. testam. n. 1. dicens magis communem. Secundò ut testari possit de bonis adventitiis ad causas pias patre consentiente, ut Cynus. ad l. 3. c. qui testam. fac. poss. Jason. in l. 1. §. hoc autem. ff. ad s. c. Trebell. & alii apud Muller. cit. ib. 23. lit. a. in fine. contra Anachor. in c. licet. de sepult. in 6. Jo. And. in c. si pater. h. t. & alios apud Mullet. l. c. tenentes adhuc contrarium quod ad has causas, et si pater sentiat. Arg. l. 3. c. §. l. 6. qui testam. fac. quibus textibus non videtur excepta causa pia; ut Bachov. ad Trebell. vol. 2. th. 6. lit. i. quod à fortiore locum habebit, si pater dissentiat. de cætero ei, quod requiratur patris consensus, non obstat Novell. 117. c. 1. dum ibi dicitur; quod de bonis adventitiis, quorum usufructus ad patrem non spectat, possit filius disponere quo velit modo. nam hæc verba intelligenda de dispositione inter vivos, ne aliâs per ea corrigi censeatur L. penult. c. de bon. quæ liberis. qualis correctio legis prioris per posteriorem maxime vitanda. Arg. c. 29. de elect. in 6. Sic quoque ait de Lugo. l. c. posse

K k k

posse